

РЕЦЕНЗІЯ

На монографію «Історія кодифікацій цивільного законодавства на українських землях (1797-1991 роки)» кандидата юридичних наук, доцента кафедри інтелектуальної власності Київського національного університету імені Т. Шевченка, судді Господарського суду м. Києва О. Є. Блажівської

ГЕНЕЗА КОДИФІКАЦІЙ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА: ВІД ГАЛИЦЬКОГО ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ ДО ДОБИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

Домінуючим напрямком упорядкування нормативної бази в більшості країн світу виступає кодифікація. Її розвиток є однією з основних тенденцій становлення, зокрема, цивільного законодавства України. Як відомо, кодифікація як необхідна умова ефективної правотворчої діяльності сприяє усуненню прогалин та суперечностей у законодавстві. Чим більш систематизовано є правова система держави, тим більш повно та ефективно врегульовані суспільні відносини, в тому числі зведені до мінімуму суперечності та прогалини в правовому регулюванні.

На сьогодні питання кодифікації є досить актуальним, зважаючи на ті процеси, які відбуваються в законодавчій сфері. Українське законодавство формувалось в умовах складної трансформації економічної, соціальної та політичної сфер життя країни. Інтенсивність розвитку законотворчого процесу була зумовлена, в першу чергу, потребами реформування нашого суспільства, переходом його до ринкової економіки та розбудовою правової держави.

Так, прийняття в 2003 році Цивільного кодексу України стало визначною подією в історії розвитку цивільного законодавства, оскільки ним було ознаменовано завершальний етап упорядкування нормативної бази. Беззаперечним є той факт, що прийняття даного основоположного нормативно-правового акта не могло відбутись без врахування позитивного та багатого історичного досвіду попередніх кодифікацій цивільного законодавства. Чинний Цивільний кодекс України увібрав у себе лише кращі здобутки попередніх напрацювань законотворців та став яскравим прикладом виваженого, розумного підходу до кодифікації цивільного законодавства із урахуванням історичного досвіду. Саме тому вивчення та дослідження історії кодифікації цивільного законодавства на українських землях є надзвичайно актуальним. Для того, щоб краще зрозуміти причини, зміст та наслідки прийняття тих чи інших нормативно-правових актів у сфері цивільного законодавства, необхідно заглянути в минуле, ознайомитись з тими історичними пам'ятками, на основі яких і формувалось сучасне законодавство України.

Таким чином, вихід нової монографії¹ О. Є. Блажівської є надзвичайно важливим для сучасного етапу розвитку національного цивільного законодавства, а її актуальність не викликає жодних сумнівів.

Однією з переваг даної роботи є послідовність і повнота охоплення проблем зазначеної тематики. Монографія складається з п'яти розділів. У кожному розділі детально, всебічно та ґрунтовно розглядаються історико-правові засади кодифікації цивільного законодавства на українських землях в різні історичні періоди.

В основу монографії покладено теоретичні доробки відомих учених, а також праці зарубіжних науковців, які досліджували питання розвитку цивільного законодавства на прикладі відомих кодифікаційних актів.

Зазначена наукова праця сприятиме поглибленому розумінню читачами природи приватноправових засад, опануванню необхідних теоретичних категорій, засвоєнню сутності основних цивільно-правових принципів, змісту інститутів цивільного права, дасть змогу критично підходити до оцінки окремих положень цивільного законодавства.

У структурі монографії прослідковуються послідовність, обґрунтованість, логічність. Стиль викладу матеріалу – науковий, виважений і чіткий, мова – доступна і зрозуміла.

Дане дослідження є результатом наполегливої праці авторки. Вона привертає до себе увагу, насамперед, фундаментальністю теоретичних підходів, новаторством висунутих автором ідей, змістовністю і ґрунтовністю висновків.

У цілому роботу О. Є. Блажівської можна вважати вагомим внеском у розвиток вітчизняного цивільного права, а появу цієї монографії своєчасною й доцільною. Вважаємо, що її поява повинна стати основою та каталізатором наукових досліджень в сфері детального вивчення історії цивільного права на українських землях.

**Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін
юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна,
доктор юридичних наук, доцент**

І. В. Венедіктова

¹ Блажівська О. Є. Історія кодифікацій цивільного законодавства на українських землях (1797-1991 роки). – Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2014.